

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії Центральної та Східної Європи і
спеціальних галузей історичної науки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРСОВІ РОБОТИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
історії Центральної та Східної Європи і
спеціальних галузей історичної науки
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Курсові роботи
Викладач (-і)	Стефанюк Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0967562305
Е-mail викладача	halyna.stefaniuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щосереди після 14.00, 621 ауд.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>У ході професійної підготовки майбутніх фахівців важливе значення займає виконання курсових робіт. Курсова робота – це логічно завершене теоретико-емпіричне дослідження, що систематизує та поглиблює фахові знання, виявляє наукові інтереси та здібності студентів і передбачає виклад опрацьованого матеріалу на основі спеціально підібраної літератури та самостійно проведеного дослідження. Курсова робота має бути написана в науковому стилі, державною мовою і відповідно оформлена.</p> <p>Важливим у процесі написання курсової роботи є набуття студентами практичних дослідницьких компетентностей, вміння опрацьовувати та систематизувати джерела з досліджуваної проблематики, робити власні узагальнення та логічні висновки з визначеної дисципліни чи спеціальності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета виконання курсової роботи полягає: у набутті студентом навичок самостійного вивчення окремих аспектів дослідження; у глибокому засвоєнні матеріалу навчальної дисципліни; у здобутті досвіду самостійного пошуку і накопичення матеріалу, який необхідний для подальшого аналізу; у вмінні робити обґрунтовані висновки, формулювати та розробляти конкретні пропозиції; в розвитку у студентів здібностей до наукової творчості та здатності оволодіти ключовими теоретико-методологічними засадами і методами науково-дослідницької діяльності для вивчення та інтерпретації історичного минулого.</p> <p>Функціями та завданнями проведення захистів курсової роботи є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки студентів з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальним планам і програмам підготовки; – вирішення питань про надання рекомендацій студентам щодо впровадження та публікації результатів наукових досліджень. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u> ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні фахові компетентності:

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 5. Здатність відслідковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК 6. Здатність використовувати різні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події і явища.

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, комплектувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

Програмні результати (ПРН) навчання:

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу й історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період і проблему.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види видань історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси з історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН 9. Мати навички організації практичного висвітлення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових,

громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
 ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	–
семінарські заняття	–
самостійна робота	90 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4-й семестр	032 Історія та археологія	II курс	Цикл професійної підготовки. Практична підготовка.

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Вибір теми дослідження.	–	–	2
Узгодження і (якщо необхідно) корегування вибраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури.	–	–	10
Формування бібліографічного списку. Вивчення та опрацювання наукової літератури з теми дослідження. Укладання початкового плану курсової роботи і затвердження його науковим керівником.	–	–	10
Робота з необхідною науковою літературою. Написання вступу: обґрунтування актуальності проблеми, визначення мети та завдань дослідження, визначення об'єкта, предмета, методології та методів дослідження. Збір фактичного матеріалу.	–	–	10
Написання теоретичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін. Збір фактичного матеріалу.	–	–	10
Обробка, систематизація та узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Написання практичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін.	–	–	10
Написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, що визначені у вступі до курсової роботи. Внесення необхідних коригувань.	–	–	10
Оформлення курсової роботи відповідно до вимог. Подання курсової роботи на перевірку у встановлені терміни.	–	–	10
Аналіз отриманого попереднього відзиву керівника роботи. Підготовка до захисту (написання виступу та створення презентації в Power Point).	–	–	10
Захист курсової роботи.	–	–	8
ЗАГ:	–	–	90

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Максимальна вага оцінювання написання та захисту курсової роботи у балах						
	Вид контролю	Максимальна вага оцінки у балах	Максимальна вага підсумкової оцінки у балах				
	Оцінка рецензента (без урахування захисту роботи)	70	100				
	Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)	30					
Критерії оцінювання курсової роботи	Кількість набраних балів						
Критерії оцінювання	незадовільно	незадовільно	задовільно	задовільно	добре	добре	відмінно
	1-24	25-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
	Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання						
Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Шкала оцінювання ЄКТС		Критерії оцінювання				
	Оцінка за шкалою ЄКТС	Значення оцінки за шкалою ЄКТС					

	90-100	A	відмінно	Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.	
	80-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці творчо розв'язує вправи і завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	
	70-79	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; вміє контролювати власну діяльність; виправляти помилки, добирати аргументи для підтвердження своїх думок.	
				Студент відтворює	

		60-69	D	задовільно	значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	3
		50-59	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	3
		25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	не
		1-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.	не
Умови допуску до підсумкового контролю	Курсова робота, виконана відповідно до встановлених Методичних рекомендацій і своєчасно подана на кафедру для реєстрації та перевірки науковим керівником та рецензентом.					
Підсумковий контроль	Формою підсумкового контролю є захист курсової роботи з презентацією результатів перед комісією. Комісія керується наступними критеріями оцінювання: Захист – 30 балів: 1) усна презентація (виклад результатів власного дослідження) 5-7 хв. – 10 балів; 2) участь у дискусії, вміння опонувати – 5 балів; 3) використання технічних засобів і наочності – 5 балів; 4) апробація результатів дослідження – 10 балів.					
7. Політика навчальної дисципліни						
Письмові роботи:						
Індивідуальний проєкт виконується у вигляді підготовленого завдання, до якого входять						

основні складові студентської науково-дослідницької роботи.

Академічна доброчесність:

Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм Статті 42 Закону України «Про освіту», «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час виконання завдань та оформлення тексту курсової роботи заборонені.

Відвідування занять:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності); перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
2. Завгородня Т. К. Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Методологія та технологія педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2014. 76 с.
3. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт: навч.-метод. посіб. К. : Науковий Світ, 2002. 84 с.
4. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL:: <http://pnu.edu.ua/>
5. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL: <http://pnu.edu.ua/>
6. Комар В.Л., Стефанюк Г.В. Методичні рекомендації щодо виконання курсових робіт студентами спеціальностей 014 «Середня освіта. Історія» та 032 «Історія та археологія». Івано-Франківськ, 2024. 46 с.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
8. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. URL: http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
10. Олійник О.С., Романко С.М. Методичні вказівки до виконання, оформлення та захисту дипломних робіт. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2017. 46 с.
11. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
13. Стефанюк Г.В. Методичні рекомендації для виконання дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальностей 014 «Середня освіта. Історія» та 032

- «Історія та археологія». Івано-Франківськ, 2024. 60 с.
14. Стефанюк Г.В. Основи академічного письма. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2023. 85 с.
 15. Стефанюк Г.В. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти. Методичні вказівки для студентів денної і заочної форм навчання. Івано-Франківськ, 2023. 86 с.
 16. Стефанюк Г.В. Навчально-наукова діяльність студентів: теорія, методика, практика. Посібник для студентів спеціальності 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2022. 161 с.
 17. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. К. : Знання-Прес, 2003. 295 с.
 18. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. К. : Знання, 2006. 307 с.
 19. Шклярський В.І. Методологічні основи наукових досліджень. Львів : Національний університет “Львівська політехніка”, 2006. 127 с.

Студентський путівник 2020-21-27.01.2021-2
<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads>

Галина СТЕФАНЮК,
доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи
і спеціальних галузей історичної науки